

Revisionis förlustigh. Och skole bes-
se Bødher genast och vthan vppe-
håld til Barnhuset och the fattige
vthsökte och erlagde warda. Actum
ut supra.

CAROLUS.

Kongl. May:ts

60. 59

Wraak = Ordning /

Giord för Ståderne Kestwel / Narswa
och Nyen / at sigh dher efter råta.

STOCKHOLM /

Tryckt hos Niclas Wankijff / Kongl. Booktryckare.

SVENSK CARL
medh Guds Råde/
Sweriges / Guds och
Wendes Konung / Stor Fur-
ste til Finland / Hertig vthi Skå-
ne / Estland / Lifland / Carelen/
Brehmen / Behren / Stettin-
Pommern / Cassuben och Wen-

den / Furste til Rugen / Herre öfwer Ingernanland och Wismar ; Öf-
och Pfalz Grefwe wid Rhein i Bayern / til Göllich / Cleve och Bergen
Hertig / etc. Gode witterligt / at althensund Wij aff inkomne Klä-
gomål ogårdarna hafwe förspordt / huruledes vthi våre tregne Städer
Krefwel / Marfwa och Nyen / medh allehonda odugelige Wahrens och
Wichtigodtz förfallande / många öflict och vnder skeff inriktade wara
skola / hwar igenom the ther vthgående Warur i föracht och wanwyr-
dan bringas hoos the Fremmande och til Prijsset mycket förringas /
Commercierna på the Orter afftaga / och Swenske Vnderfattare /
så the / hwilke medh samma Warurs widare förhandlande sin Nåd-
ring skia / som andre / när the sine egne Tarswer ther medh skola beti-
na / sinna sigh märckeligen förfördelade och bedragne ; Allt thesöre
hafwe Wij vppå Wårt General Commerce Collegii, efter plä-
gat Communication medh hem:te Städer / hoos Os insinuerade
vnderdånige Förslag / til betagande aff sådane Misbruk / funnit godt
en wiß Brat-Ördning at författa såta / både inhemiske och Fremmande
som vthi Krefwel / Marfwen och Nyen bygga / bo eller wistas / til we-
derbörliq effterrettelse / med förbehåld thenne Ördning / effter tids-
nes förlopp och fordran / at öka eller förminska / lydandes som följier :

I.

Alle til Staden kommande Warur / som vnder Bråkerije hö-
ra och i then 2. 4. och 8. Puncten icke vndantagas / skole Bråke-
rijet

Xij

rijet vndergifne wara/ midh arbitrale Straff tilgörandes. Och på thet allt må ordentligen tilgå/ ty skola til Bråtare vthsees och förordnas sådane Personer/ som vppå alle vnder Bråterijet hörige Bahrur godt Förstånd och Betenskap hafwa. Tessa ägha Sedh sin gång/ at the skole wara flitige trogne och råttådige/ alle Bahrur wäl äthskillia/ all Färd mögeligast efftersee/ hindra och förtaga/ ingom til ledt eller liufft/ hwarlen för Wäld eller Penningar / en eller för Afwund eller Illwillia/ antingen thet som odugeligit är för godt / eller thet goda för odugeligit erkänna; Vthan thenne Braak-Ordning effter thes rätta Förstånd och lydhelse/ vthi alle Puncter troligen och wäl achta och effterskillia/ så sandt them Guds skal hielpa til Liff och Siäl.

2.

Nu/ förreana sigh Köparen och Sällaren öfuer något omrakat Godz/ och willia Bråterijet förbli ga/ hafwi thet en Macht eller Tilstånd til; Ty at ingen Båha vppå Wägen komma böhr/ för än den aff wederbörande Bråtare besedd och til sin Sort öförsälskat och vprichtig pröfwat är/ dock ware thet Lijn/ Hampa och andra Bahrur/ som vthi Est- och Ingermanland wåra eller falla/ och aff Landtmannen vti ringa Quantitet försällas i Städerna/ Bråterijet icke vnderkastade/ mehra än när the thet isfrån igen vthskippas/ så the nöddadigt wärlas böra. Men alle Reepslagare ware strängeligen förbudt någon Hampa eller Sora förarbetat som icke är aff tilförordnade Bråtare för godh besunnen och gillat.

3.

Ohet som för reent Lijn vthgiffres och försällies/ måste wara rätt godt aff Lågor och vthan Blåår och Skåwor/ men til Färgan/ hwilken effter Åhrswårten äthskillig är/ betinge Köparen sielf sig så dant/ som han haffst begärar.

Öfwer

4.

Öfwer thet halffwingade Lijnet/ som Rygharne Donerz eller Polubrac falla / kan nu mehra/ för then innom någre år thet medh förelupne förändring / intet wist förordnas/ och hafu er Köpman- nen/ vthom Bråterijet / hdi vthinna at see sigh före/ at Prijsen effter wårdet må låmpas. Thet samme hafwer han och midh Lijnblår at observera, som icke eller vnder Bråterijet wäl komma kunna

5.

Seres- Lijn/ hwaras sedan thet reena och halffwingade tilretd warder / bödr wara af goda Lågor / och skildt isfrån dhe grofweste Skåwor/ som och elliest vthan all Färd och Sweet/ thet Bråtaren åligger at noga i acht taga.

6.

Reen och Seres Hampa måste i proportion på lijla sått äthskillas/ som tilförende om Lijnet stadgat är/ och på thet samma äthskildnat emellan bemete twenne slagz Lijn och Hampa/ jämwäl aff the ofunnige strax må kunna merckas/ så skal then reene Hampan/ effter som nu brukeligit är/ bindas på then ene ändan medh Hufwud/ och then andra inslogen til En Sleppund och thet öfwer. Men Seres- Hampan allenast aff ett Sleppund medh Hufwud på både ändar. Lijnet hwad widtkommer/ så skal thet reena hafwa Tolff/ och thet halffwingade Ser Hufwud vthi hwar Bunde. Seres-Lijnet skal vthi Bunter aff ett Lijspund widh ändarne medh Spegell omfattet inbindas. Och emedan när Åhrswårten vnder tiden allment är ringa/ aff Lijnet mera vthskätt faller än elliest/ som fuller icke är så godt som thet reena Lijnet/ men lijwäl bättre än thet som Polubrac fallas/ så måste sådant Bihskädt til äthskildnad medh Nije Hufwud vthi Tree Band sammanknippas.

7.

Finnes Lijn och Hampa annorledes än nu är sagt/ så skal thet vppå Wäg eller Wicht icke komma/ för än feblet rättat och det Godz på nytt bundit är/ hwilket om thet är odugeligit/ så måste thet vthan

Xij

äth

At i Plidnadh blifwa tilbala / ihet elacka vishassas / och alt å nyo vppå
Elskarens Besöknad bundit och swingat wara.

8.

Swad om Einbildt ofwansformalt är / ihet är och at förstå om
Saghampa eller Sampebladt / Menbl. at ihet vthan något Bräde-
ri / till Söparens egen ihet wdh brulande förskickighet lemnas.

9.

Magistraten åger gode Sampefwingare anstallt / och hafne
Brädeare vppå ihette stigit / Vpsigt / at Stadgens ihet till sette Nic-
fetare aff ihem rätt vnderwijssas till at på ihet satt som vthi Stiga och
andre Stadder brulstigit är / Sampan swinga / rensa och sammbinda.

10.

Endr / som tillföres i Tunnor eller Bytter / skal wara reent
och vthan Stadts / och ihet som förseppas i rätta Stettad mål insam-
pas ; Men Brädeare / som är inderst samre och till Enad brul-
stigit icke sådles tillsammans medh ihet som om Commaren faller.

11.

Commarens skal wara beffast med Talgen / så at Ein-
gen / som är hwiit eller gul / och bader / at offstillas istadn Enadslag / som
gemensligen kommer istadn Stigslad / och är brun och bader / och för-
stus wdh vthstapningen in / milt i Suru eller annor Tred / med ene-
fel. men Einadslagen med dubbel Sticket beettas. Saker för-
stus Rödaren såg mål at betantia och förtele / Swad Slag och brun
dyrt han ihet förer / men Brädearen wari icke wjbare förbunden / än
till en uoga Vpsigt at ihet reent och vthan Bedragerij är.

12.

Bräde och Sonung måsse ihetstiges / hwarer effter sin Stig / reent
och offstallat wara.

13.

Spinnerbet måsse medh Sunblan hafnas så mycket stilt-
gare

gare vpsent / som man här till mycken Salsthet ihet medh besunt
hastet / satteles i ihet Borden rihut Bladen smd / och stötte Stret /
samt andra Stater / i stallet för Stod ihet vnder blandat hastet. St-
från sådan och annor Drenlighet / skal Sunblan medh Elskarens
Dressnad rånas.

14.

Endr Brädeare ihet och Stad medh alleghanda Salt Stig
hwiit till Brädeare förtes och ihet förhandlas ; Sastandes Brädearen
sthor alt annat Stigstod / som förkomma kan / och här icke nämbe
är / sigd hoos Magistraten at förståga.

15.

Stad nu eller annan Stigra / chwad Stigmen ihen baste
hafna mål / wdh wadgen icke befinnes wara aff mederbdtlig bugelig-
het och wader / ihen samma skal Brädearen till Elskaren igengifwa.
Men ihen som medh Stigstod sin Stada at beswissa / obugeligit Stod
förer till Brädegen / toge förte gången sitt Stodstod / andra gången
plichte arbricaliter / och tridie Stellan blifne Stodet androm till St-
empel / offentligen förbrändt och Stigaren bdtsthor stigan vppå / effter
som hant Stigghet kan profwat wara.

16.

Stu förstallat Brädearen något Stod / såsom obugeligit / ihet
stiftal Stigaren påstad at offstelligit wara / så skal ihet gifnas Magi-
straten tillsammans / och till ihet stellige vthslag standa.

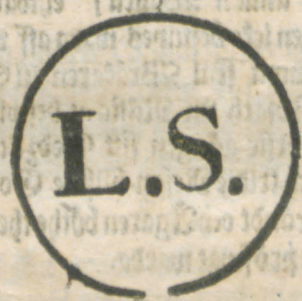
17.

Brädeare och Stigare wære förplichade at hwar Dag wdh
wisse Stigmar såra sigd suna i Stiggen / antingen ihet något at at gö-
ra eller icke. Men förstallat kan vppå en fort stid förtele / gde
ihet medh Magi strarens Stod och Stigme / och stalle en annan stellig
Stigare i sitt stalle / som Magistraten kan medh skynnas.

Salom

Såsom nu thenne Ordning til Ståddernes goda förköfringh
vthi Handel och Wandel länders/ så befaller här medh Wårt Gene-
ral Commerce Collegium, och i synnerheet Magistraterna vthi
beremte Städer/ at the/ hwar å sin Ordh/ hålla ther öfver hand och god
vpsicht/ så at then samma behörigt må eftersefmat warda/ dock medh
thet reservato af wijdare Förordningh / som åfwan til förmålt
år. Til yttermehra wisso hafwe Wij thetta medh egen Hand under-
skrifwit och Wårt Kongl Secret bekräfta låtit. Datum Huswud-
Quarteret Spretidning den 17. Octobris Anno 1679.

CAROLUS.

Kongl. May: 61. 60

Förordning

och

S T A D G A /

Nwar effter medh Swenske Slepp och Godz / hwilke ge-
nom Öresund eller Bålt passera, i förmågo aff Rikszens Rätt
och Pacter, skal förhållas. Datum Kungöhr den 1.
Augusti Anno M DC LXXX.

Stockholm /

Tryckt hosse Niclas Wankijff / Kongl. Booktryckare.